
GMINA LIPOWA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LIPOWA

zgodnie z uchwałą Rady Gminy Lipowa o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa nr XLI/238/21 z dnia 28 października 2021 r.

Opracowanie:

ARCHIMEDES - Paweł Duś, Bielsko - Biała

mgr Alicja Borowicz

Alicja Borowicz

-

kierownik zespołu autorów prognozy

mgr Agnieszka Zarajczyk

ARCHIMEDES Zarajczyk

lipiec 2022

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	2
1.1 Przedmiot opracowania	2
1.3 Materiały wykorzystane	3
2. Cel, zakres i metodyka opracowania	4
3. Ustalenia i cele projektu planu	4
4. Opis środowiska terenu objętego ustaleniami planu	5
4.1 <i>Położenie, powierzchnia i ukształtowanie terenu.</i>	5
4.2 <i>Budowa geologiczna</i>	6
4.3 <i>Hydrografia</i>	7
4.4 <i>Warunki klimatyczne</i>	7
4.5 <i>Warunki przyrodnicze</i>	8
4.6 <i>Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające ochronie</i>	10
4.7 <i>Obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie</i>	11
5. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	11
6. Prognoza dalszych zmian w środowisku, wynikająca z projektowanego przeznaczenia terenów	13
7. Przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu.	14
8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.	14
9. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla środowiska	14
9.1 Zanieczyszczenie powietrza	15
9.2 Wytwarzanie odpadów	15
9.3 Odprowadzenie ścieków	15
9.5 Wpływ na powierzchnię ziemi łącznie z glebą	16
9.6 Zmiany krajobrazu	16
9.7 Emisja hałasu	16
9.8 Emisja pól magnetycznych	17
9.9 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	17
9.10 Środowisko biologiczne	17
9.11 Dobra kultury	17
10. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych analizowanego projektu planu	19
10.1 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	19
10.2 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	19
10.3 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z przepisami prawa ochrony środowiska	19
10.4 Ocena skutków realizacji planu dla form ochrony przyrody oraz obszarów chronionych	20
10.5 Ocena zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi	20
11. Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie rozwiązań, które wynikają z projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	21
12. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.	21
14. Wnioski końcowe	22
15. Streszczenie	22

Załączniki graficzne do prognozy oddziaływania na środowisko nr 1,2..

1. Wstęp

1.1 Przedmiot opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa dla obszaru należącego do Sp. z o o. Lipowe Wzgórza opracowanego zgodnie z uchwałą Rady Gminy Lipowa XLI/238/21 z dnia 28 października 2021r w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa.

1.2 Podstawa formalno - prawna opracowania

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022, poz. 1029).
- ponad to przepisy zawarte w:
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022, poz.503 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022, poz. 916).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2022, poz. 699).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2021, poz. 2351).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2021, poz. 2233).
- Ustawa z dnia 4 grudnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. 2021, poz. 716).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 o lasach (Dz. U. 2022, poz.672).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2022 poz. 1072).
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 2021, poz. 1376).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021, poz. 1326).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022, poz. 840),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz.U. 2020, poz. 2028).
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. 2022, poz.1297).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015, poz. 774,1688).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839) zmienione Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 (Dz. U. 2022, poz. 1071).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019, poz. 1931),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018, poz. 119),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109, tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2016 r., poz. 1178).

Przepisy prawa międzynarodowego:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/EC z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny oddziaływania pewnych planów i programów na środowisko.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca, Dyrektywę Rady 90/313/EWG.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26 z 28.01.2012, str. 1, z późn. zm.).
- Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie ryzyka powodziowego i zarządzania nim.
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory, zmieniona - Dyrektywą 97/62/EWG.
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków z późniejszymi zmianami.
- Dyrektywa Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie ocen i zarządzania hałasem w środowisku.
- Dyrektywa Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów, zmieniona - Dyrektywą 91/156/EWG z dnia 18 marca 1991r.
- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000r.

1.3 Materiały wykorzystane

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmina Lipowa - ASTA-PLAN PRACOWNIA URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNA – mgr inż. A. Staniewicz, 2014r. (uchwalone uchwałą Rady Gminy Lipowa NR XLVI/256/14 z dnia 16 czerwca 2014r.) ze zmianami wprowadzonymi (przez Pracownię ARCHIMEDES – Paweł Duś) w 2020r i 2022r.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Lipowa — mgr A. Matuszko, dr hab. D. Matuszko - Kraków, 2012 r.
- Program ochrony środowiska dla gminy Lipowa na lata 2018-2025 – EKO-TEAM KONSULTING, A. Chylak, S. Kulikowski, Bielsko-Biała, 2017r.
- Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka (obręb: Lipowa i węgierska Górka) na okres gospodarczy od 1 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2023r., BULiGL, oddział w Krakowie.
- Ostoje ptaków w Polsce (wyniki inwentaryzacji część I) - Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, S. Chmielewski, R. Stelmach.
- Strategia zarządzania dla obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” - Instytut Ochrony Przyrody PAN – Kraków – J. Perzanowska.
- Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) wykonane na zlecenie Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Krajowego Zarządu Gospodarstwa Wodnego – Warszawa, 2020.
- Standardowy formularz danych dla obszaru ochrony siedlisk NATURA 2000 PLH 240005 „Beskid Śląski”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa – aktualizacja 2022r.
- Stan środowiska w województwie śląskim - raporty WIOŚ.
- Podkład sytuacyjno-wysokościowy w skali 1:5000.
- Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, A.S. Kleczkowski (red.), 1988.

2. Cel, zakres i metodyka opracowania

Celem niniejszego opracowania jest sformułowanie prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar gminy Lipowa położony w sołectwie Lipowa. Granice obszaru objętego projektem określono zgodnie z załącznikiem graficznym do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalony został zgodnie z zakresem rzeczowym określonym w art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 52 wymienionej ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych skutków związanych z realizacją ustaleń planu. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych. Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo WOOŚ.411.79.2022.AB z dnia 5 maja 2022r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żywcu (pismo NS-NZ9027.6.2.2022 z dnia 5 lipca 2022).

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych skutków związanych z realizacją ustaleń planu. Realizacji ustaleń zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego mogą towarzyszyć oddziaływania na takie komponenty środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia w zakresie skutków i oceny ich oddziaływania na środowisko, realizacji ustaleń przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz możliwości realizacji rozwiązań eliminujących negatywne oddziaływania.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych. Ocenę oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska oraz analizy jakościowe oparto na danych państwowego monitoringu środowiska.

Prognozę sporządzono w oparciu i powiązaniu z następującymi dokumentami:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmina Lipowa - ASTA– PLAN PRACOWNIA URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNA – mgr inż. A. Staniewicz, 2014r. (uchwalone uchwałą Rady Gminy Lipowa NR XLVI/256/14 z dnia 16 czerwca 2014r.) ze zmianami wprowadzonymi w 2020r i 2022r.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Lipowa — mgr A. Matuszko, dr hab. D. Matuszko - Kraków, 2012 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy– projekt do fazy uzgodnień – Pracownia ARCHIMEDES – P. Duś, 2022r.

3. Ustalenia i cele projektu planu

Ustalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego zawarte są w 5 kolejnych rozdziałach tekstu uchwały, obejmujących: postanowienia ogólne, przepisy obowiązujące dla całego obszaru objętego planem, ustalenia szczegółowe planu dotyczące przeznaczenia terenów, zasad ich zagospodarowania i warunków zabudowy, stawki procentowe oraz ustalenia końcowe.

Projekt planu obejmuje 2 obszary wyznaczone w granicach określonych w załączniku graficznym do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. Obszar położony jest w sołectwie Lipowa pomiędzy ulicą Dworską i potokiem Stawki. Powierzchnia obszaru objętego projektem – to: 21,30 ha.

Projektowana zmiana ma na celu wskazanie lokalizacji lądowiska dla helikopterów oraz rozszerzenie zakresu dopuszczonych funkcji dla części obiektów obsługi produkcji gospodarstw rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (o usługi stolarskie, tapicerskie),

W projekcie planu wyznaczono następujące rodzaje przeznaczenia podstawowego oraz ich symbole oznaczone na rysunku planu:

- MN** – teren zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług;
- U** – teren usług;
- PU** – teren zabudowy produkcyjno-usługowej;
- R** – teren rolniczy;
- ZR** – teren zieleni nieurządzonej;
- RM** – teren zabudowy zagrodowej;
- RU** – teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- KL** – teren lądowiska dla śmigłowców;
- KDL** – teren drogi publicznej – drogi klasy lokalnej.

Dotychczasowe zagospodarowanie analizowanego obszaru realizowane było zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy Lipowa uchwalonym przez Radę Gminy Lipowa uchwałą nr L/359/18 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa - etap I ze zmianami tekstowymi wprowadzonymi uchwałą Rady Gminy Lipowa nr XXVIII/214/20 z dnia 3 grudnia 2020 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa – etap I.

Wprowadzana zmiana planu polega na dodaniu terenu lądowiska śmigłowców KL oraz wprowadzeniu terenu produkcji i usług w miejsce terenu obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych. Utrzymano lokalizację, powierzchnię oraz zasady zagospodarowania dla wszystkich wskazanych terenów z obowiązującego planu.

Załącznik nr 2 do prognozy zawiera lokalizację obszaru objętego projektem planu na tle obowiązującego planu.

Dla obszaru objętego planem ustalono zakaz lokalizacji:

- 1) nowych przedsięwzięć **mogących zawsze znacząco** oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych;
- 2) nowych przedsięwzięć **mogących potencjalnie znacząco** oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu dróg publicznych, sieci infrastruktury technicznej, przedsięwzięć zlokalizowanych w terenie oznaczonym symbolem **PU** oraz terenu lądowiska dla śmigłowców oznaczonego symbolem **KL**,
- 3) **zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.**

Założenia projektu planu są zgodne z polityką rozwoju Gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa.

4. Opis środowiska terenu objętego ustaleniami planu

4.1 Położenie, powierzchnia i ukształtowanie terenu.

Gmina Lipowa pod względem administracyjnym położona jest w południowo - wschodniej części województwa śląskiego, w powiecie żywieckim. W jej skład wchodzi 6 sołectw: Lipowa, Ostre, Twardorzeczka, Leśna, Słotwina i Sienna. Jest to gmina wiejska. Projektem planu objęto teren położony w sołectwie Lipowa.

Gmina Lipowa sąsiaduje od północy z gminą Buczkowice, północnego – wschodu z gminą Łodygowice, od wschodu z gminą Żywiec, od południa z gminą Radziechowy – Wieprz, od południowego – zachodu z gminą Wisła, od zachodu z miastem Szczyrk.

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno – geograficzne zaproponowanym przez J. Kondrackiego (1998r) gmina Lipowa położona jest w:

- podobszarze - Karpaty i Podkarpacie (51)
- prowincji –Zewnętrznych Karpaty zachodnich (513)
- podprowincji - Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (561)
- makroregionie - Beskidy Zachodnie (513. 4-5)
- mezoregionie - Beskid Śląski i Kotlina Żywiecka.

Zasadniczym typem rzeźby jest typ górski, gór średnich, o zwartym układzie grup górskich porozdzielanych głębokimi dolinami o stromych, prostych lub wypukłych stokach. Góry mają stosunkowo niedużą wysokość bezwzględną (najwyższe wzniesienie Skrzyczne 1257 m n.p.m.), ale duże różnice wysokości między szczytami i dnami dolin, sięgające w przypadku Kotliny Żywieckiej do 800m. Cechą charakterystyczną Beskidu Śląskiego jest występowanie na grzbietach szerokich spłaszczeń tworzących wyraźny poziom szczytowy. Przeważają długie i na ogół łagodne linie grzbietowe i kopulaste szczyty. Rzeźbę uzupełniają garby i wysoczyzny poprzecinane dolinkami i wąwozami z licznymi ciekami. Wyżej położone części gminy porastają w większości - lasy, w dolinach rzek i potoków, w kotlinie występują łąki i pola uprawne oraz zabudowa.

Analizowany obszar położony jest na wysokości 446 -425m n.p.m. Obejmuje tereny w większości wykorzystywane do celów rolniczych. Jego rzeźba nie stwarza ograniczeń dla realizacji zabudowy.

4.2 Budowa geologiczna

Obszar gminy, obejmujący części Beskidu Śląskiego i Kotliny Żywieckiej, rozlokowany na terenie jednostki geologicznej Karpat Zewnętrznych (fliszowych). Podstawę stanowią kredowe i palogenowe utwory fliszu karpackiego, na nich zalegają czwartorzędowe gliny zwietrzelinowe, osady aluwialne i koluwalne. Główną jednostką strukturalną tworzącą zrąb górotworu Beskidu Śląskiego jest płaszczowina śląska. Uzupełnia ją leżąca bardziej zewnętrznie i nasunięta na nią płaszczowina magurska. Utwory magurskie to przeważnie gruboławicowe warstwy piaskowca, niekiedy zezlepieńcami, a czasem z cienkimi warstwami łupków

Utwory fliszu karpackiego pokrywają najmłodsze osady czwartorzędowe o różnej miąższości, występujące jako aluwia głównie w dolinach cieków oraz jako gliny zwietrzelinowe na zboczach.

Budowa geologiczna, występujące utwory fliszowe na terenie gminy, gruba pokrywa zwietrzelinowa, rzeźba terenu, nachylenie zboczy $>10^{\circ}$, skutkują występowaniem terenów zagrożonych występowaniem ruchów osuwiskowych i predysponowanych do osuwania się mas ziemnych.

W obszarach objętych projektem planu nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi.

Na obszarze gminy Lipowa nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Warunki hydrogeologiczne

Obszar gminy położony jest w obrębie regionu karpackiego, podregionu zewnętrzno-karpackiego. Wody podziemne na terenie gminy występują w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo – porowych, w utworach kredy i palogenu. Poziom kredowy związany jest z utworami płaszczowiny śląskiej. Jego zasilanie odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych bezpośrednio na wschodniach piaskowców lub pośrednio przez ciekłą warstwę utworów czwartorzędowych. Głębokość jego zalegania waha się od jednego do kilku lub kilkadziesiąt metrów na kulminacjach. Na obszarze gminy brak jest izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu. Zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny. Zgodnie z „Mapą obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony (skala 1: 500 000, pod red. A.S Kleczowskiego) gmina Lipowa położona jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Gmina położona jest w zasięgu **kredowego LZWP nr 348 – Zbiornik Godula (Beskid Śląski).** Jest to zbiornik o powierzchni ok. 370 km², który posiada wydajność potencjalną otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, przewodność powyżej 10 m²/h oraz jakość wody I klasy. Zbiornik należy do typu zbiorników fliszowych, o charakterze szczelinowo - porowym ośrodka. Dominują w nim wody wodorowęglanowo – siarczanowo – wapniowo - magnezowe o wysokiej jakości.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami LZWP nr 348.

4.3 Hydrografia

Cały obszar gminy leży w zlewni Soły, która jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Główne ciek wodne przepływające przez teren gminy to: Leśnianka z Twardorzeczką (dopływ rzeki Soły), Żarnówka (uchodząca do Soły tuż przed Zb. Żywieckim), Wieśnik, Kalonka i Kalna (dopływy rzeki Żylicy) oraz kilka mniejszych cieków dopływów w/w potoków. Wymienione potoki za wyjątkiem potoku Twardorzeczka posiadają na terenie gminy swoje źródła. Teren gminy jest obszarem źródłiskowym. Występujące źródła to: Mini Sikława, Siurcek, Głodna Woda, Zimnik.

Cieki, które przepływają przez obszar gminy mają charakter potoków górskich, o dużych spadkach, często głęboko wciętych w teren, o zróżnicowanej wielkości przepływów w dużym stopniu, uzależnionej od warunków atmosferycznych. Rzeki zasilane są z opadów, topnienia pokrywy śnieżnej oraz drenażu wód podziemnych. Reżim cieków, można określić jako niewyrównany z równorzędnym wezbraniem wiosną i latem i drugorzędnym wezbraniem wczesnozimowym oraz deszczowo-gruntowo-śnieżnym zasilaniem. Południowa granica terenu objętego analizowaną zmianą sięga doliny potoku
Wieśnik
(lub Stawki) uchodzącego do Kalonki.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach terenu objętego wprowadzanymi zmianami do Studium zlokalizowane są dwie studnie w odległości 50m od siebie. Zrealizowano je w początkach lat 70. Są to studnie eksploatujące wody z czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Położone są w granicach terenów należących obecnie do Sp. z o.o. Lipowe Wzgórza. Spółka ta zleciła wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych dwóch studni czwartorzędowego poziomu wodonośnego (PIT GEOLOGUS, mgr inż. J. Waligóra – marzec 2022). Eksploatowana woda ma być przeznaczona do celów socjalno – bytowych i gospodarczych, zgłoszone zapotrzebowanie wynosi 5m³/d.

Charakterystyka studni (wg karty informacyjnej Dokumentacji hydrogeologicznej – 2022)

Oznaczenie studni	Głębokość	Wydajność	Jakość wody
otwór S1(K-1)	7,8 m	2,7m ³ /h	klasa II – wody dobrej jakości (przekroczenie poziomu manganu)
otwór S2(S-2)	12,1 m	0,6m ³ /h	klasa I – wody bardzo dobrej jakości

Studnie pozostają w łączności hydraulicznej. Strefę ochrony bezpośredniej wokół studni wyznacza się zgodnie z wymogami Prawa wodnego (art. 133, ust.1). Jej teren powinien mieć wymiar 2x2 m. Dla studni nie ustanowiono ochrony w postaci strefy ochrony pośredniej (dokumentacja w przygotowaniu).

Dla studni tych wykonano w 1970 roku „Dokumentację hydrogeologiczną ustalającą zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych dwóch studni czwartorzędowego poziomu wodonośnego położonych w Lipowej na działce 711/16” oraz „Sprawozdanie hydrogeologiczne z prac mających na celu wykonanie ujęcia wody dla Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki w Lipowej k/Żywca” wraz z „Zestawieniem wyników robót i badań hydrogeologicznych dwóch studni szybowych wykonanych z roku 1972 tytułem rozbudowy istniejącego ujęcia dla Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego”.

W dokumentach tych (na rysunku) określono strefy ochrony ujęć, tj. strefę bezpośrednią o promieniu 10 m od studni i strefę pośrednią ochrony o promieniu 100 m. W tekście dokumentu wskazano 1 ha jako powierzchnię strefy ochrony pośredniej. Strefy te uwidoczniono w załączniku graficznym do prognozy nr 1.

4.4 Warunki klimatyczne

Gmina Lipowa wg klasyfikacji klimatycznej opracowanej przez R. Gumińskiego położona jest w XXI karpackiej dzielnicy klimatycznej. Dzielnica ta charakteryzuje się występowaniem piętrowości klimatycznej, związanej ze zróżnicowaną wysokością terenu nad poziomem morza.

Piętra klimatyczne w Beskidzie Śląskim:

Piętro klimatyczne (m n.p.m.)	Wysokość (m n.p.m.)	Średnia temperatura roku (°C)	Roczna suma opadów (mm)	Długość okresu wegetacyjnego (liczba dni)
Regiel górny (1100-1550 m)	do 1500	+2	1600	140
Regiel dolny (700-1100 m)	do 1100	+4	1400	170
Pogórze (250-700 m)	250	+8	800	220

Wyróżniające dzielnicę parametry to:

- niezbyt wysoka średnia roczna temperatura powietrza (5-7⁰C),
- stosunkowo wysoka suma opadów (800-1300 mm),
- znaczna liczba dni przymrozkowych (do 200) i mroźnych (ponad 100),
- krótki okres wegetacyjny uzależniony od wysokości położenia terenu (trwający poniżej 150 - 220 dni).

M. Hess (1949) wyróżnia w analizowanym obszarze 3 piętra klimatyczne. Średnie roczne temperatury na poszczególnych piętrach klimatycznych przedstawiają się następująco:

- do 670 m n.p.m. (piętro umiarkowanie ciepłe): od 7 do 8 °C,
- do 980 m n.p.m. (piętro umiarkowanie chłodne): od 4 do 6 °C,
- powyżej 980 m n.p.m. (piętro chłodne): od 2 do 4 °C.

Obszar objęty analizą zlokalizowany jest w granicach pięter położonych na najniższych wysokościach. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najchłodniejszym luty. Na rozkład temperatur wpływ ma wysokość nad poziomem morza terenu (temperatura spada ze wzrostem wysokości). Często obserwowane jest występowanie inwersji temperatur. Najbardziej deszczowymi miesiącami są: czerwiec, lipiec, sierpień, najniższe opady występują w styczniu, lutym, marcu. Ilość opadów wzrasta z wysokością n.p.m. Okres zalegania pokrywy śniegowej związany jest z wysokością opadów, a ta różnicuje się wraz ze wzrostem wysokości.

Teren gminy znajduje się w zasięgu oddziaływania wiatru halnego, który pojawia się jesienią oraz zimą. Równoległy układ pasm górskich z licznymi dolinami rzecznyymi znacznie zniekształcają kierunek i prędkość wiatru. Warunki anemologiczne uzależnione są od ogólnej cyrkulacji atmosferycznej modyfikowanej przez wiatry halne i rzeźbę terenu.

4.5 Warunki przyrodnicze

Obszar gminy Lipowa według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Trampler i inni, „Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych”, 1990) położony jest w VIII Karpackiej Krainie Przyrodniczo Leśnej w dzielnicy: 1 - Beskidu Śląskiego i Małego.

Zgodnie z podziałem na regiony geobotaniczne (Szafer 1982) klasyfikacja położenia jest następująca:

- obszar: Euro - Syberyjski
- prowincja: Górską, Środkowoeuropejską
- podprowincja: Karpacka
- dział: Karpaty Zachodnie
- okręg: Beskidy
- podokręg: Śląsko – Babiogórski

Występujące tu zbiorowiska roślinne to: lasy, zadrzewienia i łąki.

Lasy stanowią 56,3% powierzchni gminy. Lasy państwowe stanowią ponad 80% kompleksów leśnych gminy. Gospodarkę leśną na tym obszarze prowadzi Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Nadleśnictwo Węgierska Górką.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu naturalnego występowania zasadniczych gatunków lasotwórczych: sosny, modrzewia, świerka, jodły, buka, dębu, olchy. Wśród gatunków typowo podszytowych najczęściej występują: bez czarny, bez koralowy, leszczyna, a także kalina koralowa, czereemcha. Stopniowo następuje zmiana w składzie gatunkowym drzewostanów w Nadleśnictwie. Na siedliskach lasowych powoli jako gatunki panujące zaczynają ujawniać się buk i jodła.

Na terenie gminy występują następujące zbiorowiska leśne:

- górnoregłowy bór karpacki,
- dolnoregłowy bór jodłowo – świerkowy,
- nadrzeczna olszyna,
- kwaśna buczyna górską,
- buczyna karpacka.

Na mocy zarządzenia nr 103 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 lipca 1994 roku, lasy w obrębie leśnym Lipowa zostały uznane za lasy ochronne.

Zespoły leśne uzupełniają zbiorowiska roślinne nieleśne oraz zbiorowiska antropogeniczne.

Do zbiorowisk nieleśnych zaliczają się:

- łąki mieczykowo-mietlicowe (Gladiolo-Agrostietum),
- olszynkę karpacką (Alnetum incanae),
- młaki eutroficzne (Valeriano-Caricetum flavae),
- torfowiska niskie (Caricion nigrae),
- zbiorowiska ziołorośli (rząd Adenostyletalia).

Zbiorowiska antropogeniczne stanowią: zieleń urządzone, chwasty pół uprawnych, zbiorowiska miejsc wydeptanych i ruderalnych.

Nadleśnictwo Węgierska Górką wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego - „Lasy Beskidu Śląskiego”. Został on utworzony na mocy Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19.12.1994 r. (ZO-72-15/94). LKP „Lasy Beskidu Śląskiego” składa się z lasów Nadleśnictw: Bielsko, Wisła, Ustroń i Węgierska Górką.

Faunę obszaru reprezentują gatunki typowe dla występujących tu siedlisk: leśnych, zaroślowo – łąkowych, wodnych. Ze względu na powiązania z ekosystemami o charakterze naturalnym występującymi w bezpośrednim sąsiedztwie terenów objętych projektem, faunę reprezentują nie tylko gatunki pospolite dla ekosystemów rolniczych i związanych z siedliskami ludzkimi. Wśród płazów występują: ropucha szara i zielona, żaba trawna, traszka zwyczajna i rzekotka drzewna. Ptaki reprezentowane są przez: sikory, sówki, szpaki, zięby, kosy, grzywacze, puszczyki.

Gatunki zwierząt objęte ochroną ścisłą to: trzmiel gajowy, biegacze sp., kumak górski, ropucha szara, ropucha zielona, rzekotka drzewna, salamandra plamista, traszka grzebieniasta, traszka górską, traszka karpacka, traszka zwyczajna, żaba trawna, gniewosz plamisty, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata, drozd skalny, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł trójpalczasty, pełzacz leśny, sikora bogatka, ryjówka górską, wiewiórka pospolita, niedźwiedź brunatny, wilk, mopek, nocek bechsteina, nocek duży, nocek orzęsiony, podkowiec mały.

Występujące gatunki roślin podlegające ścisłej ochronie i ochronie częściowej to:

a) podlegające ochronie ścisłej:

ciemniżyca zielona, goryczka trojeściowa, liczydło górskie, mieczyk dachówkowaty, naparstnica zwyczajna, okrzyn jeleni, omieg górski, paprotka zwyczajna, paprotnik kolczysty, parzydło leśne, podkolan biały, podrzeń żebrowiec, tocja karpacka, tojad mocny, tojad morawski, wawrzynek wilcze tyko, widłak goździsty, widłak jałowcowaty, widłak wronie

b) podlegające ochronie częściowej:

naparstnica purpurowa, goryczka trojeściowa.

Gatunki fauny, będące pod ochroną i mające znaczenie dla liczebności populacji w skali kraju to:

- nietoperze (Chiroptera), podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*),
- traszka karpacka (*Triturus montandoni*),
- kumak górski (*Bombina variegata*),
- bocian biały (*Ciconia ciconia*),

- sowa płomykówka (*Tyto alba*).

Ponad to występują tu: sarny, jelenie, dziki, lisy rude, zające szaraki, wiewiórki.

Gmina Lipowa położona jest w obrębie następujących **korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych**:

- głównego korytarza migracyjnego - Korytarz Południowy (W. Jędrzejewski). Lasy Beskidu Śląskiego stanowią biocentrum rangi ponadregionalnej.
- korytarza herpetologicznego o znaczeniu ponadregionalnym „Zachodnio-Karpackiego” – obejmującego Beskid Śląski, Beskid Żywiecki i Beskid Mały.
- obszaru węzłowego teriologicznego dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych - „Beskid Śląski”. Obszar objęty jest formą ochrony – „Parkiem Krajobrazowym Beskidu Śląskiego”, częściowo obszarem Natura 2000.
- korytarza ornitologicznego „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego”, obejmuje lasy polskie i obniżenia dolin, łącząc się z tymi w Czechach i na Słowacji.

Elementem Krajowej Sieci Ekologicznej EKONET-PL w obrębie gminy jest obszar węzłowy o znaczeniu krajowym: 29K – obszar Beskidu Śląskiego.

Analizowany obszar projektu planu leży poza granicami wymienionych korytarzy ekologicznych.

Funkcję lokalnych powiązań przyrodniczych obszarów węzłowych pełnią korytarze ekologiczne, którymi są doliny rzeczne.

W granicach terenu objętego projektem zmiany planu występuje fragment korytarza chiropterologicznego użytkowanego lokalnie jego przebieg pokrywa się z terenami dolinek cieków.

Dominującą formą użytkowania warunkującą występujące zbiorowiska roślinne jest użytkowanie rolnicze.

Rodzaj i jakość gleb na terenie gminy uzależnione są ściśle od budowy geologicznej, morfologii terenu, warunków gruntowo-wodnych. Najbardziej rozpowszechnione są gleby brunatne kwaśne. Uzupełniają je gleby bielcowe gliniaste i ilaste, występujące w terenach wyżej położonych.

Produkcyjność gleb określa przynależność użytków rolnych do poszczególnych klas bonitacyjnych. Na terenie gminy przeważają gleby klasy IV, V, VI, w niewielkiej ilości występują klasy II i III. Większość, terenów rolniczych leży we wschodniej części gminy, w sołectwach: Lipowa, Leśna, Sienna

i Twardorzeczka. W analizowanym terenie występują gleby klasy III (zał, graf, nr 1).

4.6 Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające ochronie

Do zasobów przyrodniczych gminy Lipowa podlegających ochronie należą:

- powierzchnie lasów w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka, obręb Lipowa objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nieleśne, pełniące funkcje lasów ochronnych,
- kredowy użytkowy poziom wód podziemnych należący do LZWP nr 348 – Zbiornik Goduła (Beskid Śląski),
- użytki rolne położone na glebach klas III w kompleksach o powierzchni powyżej 0,5 ha objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne na mocy Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych z późniejszymi zmianami.
- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego wraz z otuliną utworzony na mocy rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego,
- pomniki przyrody (lipa drobnolistna oraz jaskinie),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski” (kod obszaru PLH 240005),
- rezerwat przyrody Kuźnie powołany dla zachowania zgrupowania osuwisk skalnych, form skałkowych, jaskiń oraz drzewostanu świerkowego,
- stanowiska cennych gatunków flory i fauny objęte ścisłą ochroną prawną.

W obszarze objętym projektem planu występują użytki rolne położone na glebach klas III (lokalizacja zał. graf. nr 1)

4.7 Obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie

W obszarze gminy Lipowa zlokalizowane są dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków. Są to:

- Kościół św. Bartłomieja wraz z plebanią, budynkiem gospodarczym oraz zlikwidowanym cmentarzem przykościelnym A-608/89,
- Cmentarz katolicki wraz z kaplicą A-615/89.

Dla zachowania najwyższych wartości kulturowych wokół wpisanego do rejestru zabytków kościoła p.w. św. Bartłomieja utworzono strefę ochrony konserwatorskiej Zespołu kościelnego wraz z otoczeniem.

W obszarze gminy w miejscowości Lipowa, ochroną objęto również dwa inne zespoły obiektów zabytkowych: zespół zabudowy folwarcznej oraz zespół podworski.

W gminnej ewidencji zabytków figurują 73 obiekty zabytkowe objęte ochroną. Zasadniczą grupę wśród nich stanowią budynki mieszkalne drewniane i murowane, ponad to ochroną objęte są: kapliczki, krzyże, figury przydrożne oraz obiekty pojedynczo występujące takie jak: obora, dzwonnica drewniana, kaplica i zaporą przeciwpancerna.

W analizowanym obszarze objęto ochroną następujące **obiekty zabytkowe**:

1) Nr 1: browar, murowany, przy zespole zabudowy folwarcznej, ok. 1900 r., dz. nr 687,

2) Nr 2: budynek mieszkalny, murowany, przy zespole zabudowy folwarcznej, ok. 1900 r., dz. nr 687.

W obszarze planu wyznaczono **strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej B** w granicy oznaczonej na rysunku planu obejmującą budynek browaru oraz budynek mieszkalny wchodzące w skład zespołu zabudowy folwarcznej oraz określono zasady w niej obowiązujące.

W Gminie Lipowa zlokalizowano 10 stanowisk archeologicznych tzw. śladów osadnictwa z różnych okresów. Dla zapewnienia możliwości prowadzenia obserwacji archeologicznej i zabezpieczenia terenu wokół stanowisk archeologicznych wyznaczono strefy ochrony.

W analizowanym obszarze stanowiska archeologiczne - nie występują.

5. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

Środowisko przyrodnicze ulega stałemu procesowi degradacji na skutek działalności człowieka zarówno rolniczej, osadniczej, jak i produkcyjnej. Dokonane zmiany są nieodwracalne. Istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na pełną regenerację środowiska w sensie powrotu do stanu naturalnego. Działalność człowieka prowadzi do stałej kontroli stanu środowiska oraz prowadzenia działań mających na celu jego poprawę. W obszarze opracowania występują zarówno krajobrazy zaliczane do kulturowych jak i naturalne. W terenach ukształtowanych i użytkowanych przez człowieka równowaga utrzymywana jest dzięki celowym zabiegom.

Jakość środowiska uzależniona jest od poziomu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, klimatu akustycznego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy są: paleniska domowe, ciepłownie niewielkich zakładów usługowych (źródła bytowo-komunalne), ruch samochodowy.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu w Katowicach opublikował Raport 2020 – Stan środowiska w województwie śląskim. W publikacji tej przedstawiono analizę problemów identyfikowanych na podstawie badań i ocen realizowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na poziomie wojewódzkim. Wykorzystano w nim wyniki badań monitoringowych z lat 2016 – 2018.

Na podstawie pomiarów i w oparciu o dostępne wyniki modelowania rozprzestrzeniania zanieczyszczeń została opracowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim w 2018 roku dla następujących substancji: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłu zawieszanego PM₁₀, zawartości Pb, As, Cd, Ni i B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz dla pyłu PM_{2,5} (Raport o stanie środowiska -2020).

Wyniki oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego

Strefa śląska	Ochrona zdrowia										Ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	B(a)P	CO	As	Cd	Ni	Klasa ogólna strefy	SO ₂ NO _x	O ₃	Klasa ogólna strefy

2010	C	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C	D2
2016	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C, D2	D2
2017	C	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C, D2	D2
2018	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	C, D2	D2
2020	A	A	C	A	C	A	A	A	A	C	A	A, D2	D2

Źródło: Raporty o stanie środowiska WIOS – Katowice.

W wyniku przeprowadzonej **oceny jakości powietrza w kryteriach ochrony zdrowia** dla strefy śląskiej obejmującej gminę Lipowa dla 2018r. uzyskano wyniki wskazujące na **klasę C**. Klasę C wyznacza się, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na badanym terenie przekraczały poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines jest określony. W odniesieniu do kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia stwierdzone zostały w strefie śląskiej ponadnormatywne stężenia substancji: pył zawieszony PM10, benzo(a)piren w pyłe PM10 oraz pył zawieszony PM2,5. Pozostałe wartości zanieczyszczeń takich jak: dwutlenek azotu, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel i ozon utrzymywały się w klasie A, co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. W 2018 roku stężenia maksymalne ośmiogodzinne tlenku węgla nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego na żadnym stanowisku i wynosiły od 19% do 43% wartości dopuszczalnej 10 mg/m³ (klasa A). Dla klasy C niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza dla pyłu zawieszonego. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np.: dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s). Wyniki pomiarów stężenia benzenu wskazują, że średnioroczny poziom emisji tego związku, pozostaje w ścisłym związku z emisją benzenu z procesów energetycznego spalania paliw, w szczególności z wyeksploatowanych małych jednostek grzewczych i palenisk domowych, gdzie nie ma możliwości sterowania procesem (ograniczenie emisji produktów niezupełnego spalania).

Ze względu na **ochronę roślin**, jak i w latach wcześniejszych w strefie śląskiej, uzyskano wyniki wskazujące na **klasę C i D2**. Klasa C i D2 oznacza przekroczenia poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT 40. Klasę D2 wyznacza się, jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego. Przyczyną wystąpienia przekroczeń ozonu jest napływ zanieczyszczenia z innych obszarów oraz oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń dwutlenku azotu jest emisja ze źródeł liniowych (komunikacyjnych). Wg kryterium ochrony roślin na 41% powierzchni strefy śląskiej występuje przekroczenie poziomu docelowego ozonu określonego za pomocą parametru AOT40 (5 lat) oraz w całej strefie jest przekroczony poziom celu długoterminowego (AOT40).

Główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo-komunalna). Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa.

W celu poprawy jakości powietrza, tj. osiągnięcia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji realizowane były we wszystkich strefach w województwie śląskim: Program ochrony powietrza przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/47/5/2017 z dnia 18 grudnia 2017r. oraz Uchwała antysmogowa w sprawie wprowadzenia ograniczeń na terenie województwa śląskiego w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/36/5/2017 z dnia 7 kwietnia 2017r. W 2020 roku Sejmik Województwa Śląskiego uchwalił Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 Program Ochrony Powietrza, zastępujący wcześniejsze programy. Efekty realizacji Programu powinny mieć odzwierciedlenie w kolejnych Raportach o stanie środowiska w województwie śląskim. W ramach monitoringu prowadzone są systematyczne badania **składu fizyczno-chemicznego opadów** oraz obserwacje i pomiary parametrów meteorologicznych. Badania te dostarczają informacji o obciążeniu substancjami deponowanymi z powietrza, tj. związkami zakwaszającymi,

biogennymi i metalami ciężkimi w obszary leśne, do gleb i wód powierzchniowych. Znaczenie mają „kwaśne deszcze”, czyli opady o wartości pH poniżej 5,6. Badanie chemizmu opadów atmosferycznych w województwie śląskim prowadzone było na dwóch stacjach meteorologicznych w Katowicach i Raciborzu. Wyniki badań w latach 2016-2018 wykazały stopniowe zmniejszanie się ładunków siarczanów i ołowiu wniesionych z opadami na obszar województwa śląskiego. W porównaniu do 2016 roku, w 2018 roku w przypadku zanieczyszczeń eutrofizujących wystąpił niewielki spadek fosforu i azotu oraz wzrost ładunku wapnia. Wielkość ładunków wzrosła w 2017 roku wraz ze wzrostem wielkości opadów. Roczny sumaryczny ładunek jednostkowy badanych substancji zdeponowany na obszar województwa śląskiego w 2017 wyniósł 62,0 kg/ha i był wyższy niż średni dla całego obszaru Polski o 30,5%.

Zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego na lata 2016-2020, realizowano badania i ocenę stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych. Ocenę przeprowadzono na podstawie rozporządzenia MŚ z dnia 21 lipca 2016 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 r., poz. 1187, tzw. rozporządzenie klasyfikacyjne). Przeprowadzono kolejno klasyfikację poszczególnych elementów jakości wód powierzchniowych: biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych, klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikację stanu chemicznego oraz ocenę stanu badanych jednolitych części wód powierzchniowych. Na terenie gminy nie były prowadzone badania wód powierzchniowych w 2018r. Najbliższy punkt badawczy zlokalizowany jest na Sole w rejonie ujścia potoku Leśnianka. Potencjał ekologiczny badanych wód oceniono jako umiarkowany, stan chemiczny – poniżej dobrego, w klasyfikacji elementów hydromorfologicznych wody zaliczono do III klasy.

W roku 2018 badania wód podziemnych w sieci krajowej prowadzone były w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 57 punktach pomiarowych, ujmujących wody z utworów dewonu, karbonu, permu, triasu, kredy, neogenu, miocenu i czwartorzędu. Monitoringiem objęto 12 jednolitych części wód podziemnych (Raport o stanie środowiska w woj. śląskim 2018). Na terenie gminy oraz powiatu żywieckiego nie wyznaczono punktów monitoringu wód podziemnych w 2018r.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dostępnych dla ludzi pomiary dopuszczalnych pól elektromagnetycznych wykonywane są ustawowo przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w trzyletnich cyklach pomiarowych. Pole elektromagnetyczne (PEM) to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne emitujące promieniowanie w zakresie częstotliwości 0 Hz - 300 GHz. Badania prowadzone są w zakresie natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3 000MHz (3 GHz), dla której dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych w terenach mieszkaniowych wynosi 7 V/m, a średni arytmetyczny poziom promieniowania dla terenów wiejskich w woj. śląskim – 0,38 V/m. Na terenie gminy nie były prowadzone badania.

Gminę Lipowa reprezentuje typ krajobrazu kulturowego w środowisku o różnej stabilności. Najbardziej stabilnymi elementami środowiska, które zachowują walory przyrodnicze w trakcie zagospodarowania opartego o zasady ekorozwoju są: budowa geologiczna, rzeźba terenu i kompleksy leśne. Przeciętną odporność wykazują wody powierzchniowe, najmniejszą wody gruntowe, obszary agrocenoz.

6. Prognoza dalszych zmian w środowisku, wynikająca z projektowanego przeznaczenia terenów

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu będzie miała ograniczony wpływ na środowisko. Ustalenia projektu zmiany planu nie wpłyną na stan środowiska, ponieważ:

- utrzymują obowiązujące kierunki zagospodarowania,
- nie zmieniają zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania,
- nie wprowadzają inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- obejmują tereny poza granicami obszaru Natura 2000 oraz PK Beskid Śląski,
- przyczyniają się do rozwoju funkcji usługowej,
- zachowują tereny zieleni w określonej uchwałą proporcji w obszarach, gdzie dopuszczona jest realizacja zabudowy,

- zachowują wszystkie dotychczasowe zasady wpływające na ochronę środowiska dotyczące lokalizacji terenów, zasad ochrony powietrza, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej,
- nie powodują rozwoju funkcji mieszkaniowej, usługowej skutkujących wzrostem powierzchni terenów zurbanizowanych, wykorzystują tereny o przeznaczeniu pod funkcję usługową.

7. Przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu.

Konsekwencją realizacji założeń projektu planu mogą być różnorodne sposoby oddziaływania na środowisko. W przypadku analizowanego projektu największe znaczenie ma rodzaj wprowadzanych zmian oraz ich zasięg terytorialny. W projekcie zmiany utrzymano dotychczasowe formy przeznaczenia terenu oraz ich zasięgi. Zmiany polegają na wyznaczeniu terenu lądowiska helikopterów (na potrzeby firmy Lipowe Wzgórza Sp.z o.o. i cele ratownictwa medycznego) oraz zmiany przeznaczenia podstawowego tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych

na tereny produkcji i usług. Zmiana realizowana jest na wniosek gospodarzącej w analizowanym terenie firmy. Lądowisko zlokalizowane jest w otoczeniu terenów rolnych, w sąsiedztwie ulicy Dworskiej (droga klasy KDL), w oddaleniu od terenów zabudowy mieszkaniowej. Jego realizacja wymagać będzie wyrównania i utwardzenia terenu na powierzchni około 180m² (tj. pole lądowiska plus droga dojazdowa). Odczuwalne oddziaływania o bardzo ograniczonym zakresie (hałas, pylenie) mogą wystąpić jedynie w fazie realizacji na niewielkich obszarach w rejonie realizacji obiektu. Użytkowanie może skutkować uciążliwościami akustycznymi w trakcie startów i lądowań. Wielkość lądowiska i jego przeznaczenie wskazują na niewielką częstotliwość wykorzystywania obiektu. Jego lokalizacja

w otoczeniu terenów rolnych ogranicza możliwość wystąpienia uciążliwości dla użytkowników terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tereny chronione akustycznie).

Druga zmiana polega na umożliwieniu realizacji szerszej gamy usług (nie tylko dotyczących obsługi produkcji rolnej) w istniejących obiektach o charakterze zabytkowym położonych w granicach strefy ochrony pośredniej. Dotyczy jedynie sposobu wykorzystania istniejących obiektów objętych ochroną.

Realizacja ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, wyłączenie terenu z użytkowania przyrodniczego, przyrostu terenów zurbanizowanych, emisji zanieczyszczeń do atmosfery, gruntu i wód.

Funkcjonujące na skutek realizacji zmiany planu obiekty nie przyczynia się do zwiększenia liczby użytkowników terenu, a tym samym wzrostu wytwarzanych ścieków sanitarnych oraz odpadów, intensyfikacji ruchu pojazdów, które są źródłem emisji spalin.

Proponowane rozwiązania planistyczne dotyczące, sposobów ogrzewania, gospodarki ściekowej i odpadami mają na celu ograniczanie negatywnego wpływu, wynikającego z działalności człowieka w środowisku, co w efekcie końcowym spowoduje poprawę stanu środowiska.

Przyjęte rozwiązania planistyczne oraz zapisy uchwały planu ograniczają wpływ na środowisko i nie powodują większych zagrożeń dla środowiska i ludzi gospodarujących na tym terenie.

8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.

Realizacja analizowanych zmian w wyznaczonym terenie, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, zapisanych w projekcie uchwały, nie przyczyni się do emisji zanieczyszczeń, które mogą być odczuwalne na terenach sąsiednich i przenoszone na większe odległości.

9. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla środowiska

Ustalenia projektu planu określają zasady realizacji zmian w sposób ograniczający negatywny wpływ na elementy środowiska oraz zgodny z zasadami ustalonymi w obowiązującym planie dla obszaru gminy Lipowa. Dla obszaru objętego projektem wprowadzono zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych.

9.1 Zanieczyszczenie powietrza

W celu zmniejszenia i kompensacji oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie zmiany planu ustalono następujące rozwiązania mające wpływ na poziom zanieczyszczenia powietrza:

- zaopatrzenie w ciepło poprzez ogrzewanie budynków z indywidualnych źródeł ciepła, w tym w szczególności przy wykorzystaniu paliw ekologicznie czystych: gaz, lekki olej opałowy, pompy ciepła, kolektory słoneczne, z zachowaniem standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych lub z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW;
- zaopatrzenie w ciepło za pomocą indywidualnych rozwiązań winno uwzględniać następujące zasady:
 - ogrzewanie budynków w oparciu o indywidualne rozwiązania;
 - dopuszcza się zaopatrzenie obiektów w energię ciepłą z ciepłowni centralnej;
 - dopuszcza się stosowanie rozwiązań centralnych i indywidualnych z wykorzystaniem pompy ciepła;
- zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej i za pomocą indywidualnych źródeł.

Ponad to, ustalono konieczność ograniczenia ewentualnej uciążliwości wynikającej z prowadzonej działalności do granic terenu, do którego użytkownik posiada tytuł prawny.

Konsekwentna realizacja powyższych ustaleń spowoduje, że zmiany planu nie wpłyną na pogorszenie stanu jakościowego powietrza miasta

9.2 Wytwarzanie odpadów

Odpady komunalne i inne odbierane od mieszkańców deponowane są na składowiskach odpadów poza terenem gminy.

Gospodarkę odpadami określają zapisy projektu plany wprowadzające:

- prowadzenie gospodarki odpadami z uwzględnieniem ich segregacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- zakaz lokalizacji składowisk odpadów,
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarowaniem odpadami.

Realizacja powyższych nakazów wyeliminuje zagrożenia dla środowiska wynikające z nieuporządkowanej gospodarki odpadami.

9.3 Odprowadzenie ścieków

Ustalenia planu regulują zasady postępowania ze ściekami komunalnymi i opadowymi poprzez zapisy wprowadzające:

- odprowadzenie ścieków sanitarnych:
 - do sieci kanalizacji sanitarnej,
 - do szczelnych osadników opróżnianych okresowo,
 - do indywidualnych oczyszczalni ścieków;
- odprowadzenie wód deszczowych i roztopowych:
 - za pomocą indywidualnych rozwiązań, w tym do studni chłonnych,
 - do kanalizacji deszczowej,
 - dopuszczenie wtórnego wykorzystania wód deszczowych;
- zakaz prowadzenia działalności powodującej zanieczyszczenie wód podziemnych,

Ustalenia są zgodne z obowiązującymi w pozostałej części planu.

W przypadku sieci kanalizacji sanitarnej ujmującej ścieki bytowo-gospodarcze z terenów objętych projektem planu i bezpośredniego odprowadzania ścieków kolektorem do oczyszczalni problemy związane z ich oczyszczaniem i unieszkodliwianiem nie będą stwarzały potencjalnego zagrożenia środowiska wodnego, co ma szczególne znaczenie ze względu na eksploatację wód do celów pitnych na obszarze gminy.

9.4 Korzystanie z zasobów środowiska

W projekcie zmiany planu nie przewiduje się korzystania z zasobów środowiska. Zaopatrzenie w wodę, realizowane będzie z sieci wodociągowej w oparciu o ujęcie powierzchniowe zlokalizowane

na potoku Kalonka, z wodociągów miasta Żywiec oraz projektowanych i istniejących ujęć; modernizacja istniejących sieci będzie realizowana poprzez remont, przebudowę wodociągów i przyłączy oraz urządzeń i obiektów związanych z ich funkcjonowaniem. Dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć. Projektowane zmiany nie będą wymagać ingerencji w obszary leśne i rolne. Zgodnie z mapami ewidencyjnym lądowisko zlokalizowano w terenie oznaczonym symbolem Bi - oznaczającym inne tereny zabudowane.

9.5 Wpływ na powierzchnię ziemi łącznie z glebą

Przestrzeganie, ustalonych w projekcie zasad gospodarki ściekowej oraz gospodarki odpadami wpłyną na ograniczenie zanieczyszczeń gleb i wód. W zakresie ochrony jakości wód i gleb ustalono zakaz lokalizacji wysypisk, wylewisk, zbiorników z substancjami ropopochodnymi i toksycznymi.

Oddziaływanie bezpośrednie na powierzchnię będzie miało charakter jednorazowy i wystąpi w momencie zajęcia terenu pod planowaną realizację lądowiska. Nie będzie wymagana zmiana ukształtowania powierzchni jedynie wyrównanie i utwardzenie powierzchni. Prace te obejmą około 180m² powierzchni w otoczeniu terenów rolnych.

9.6 Zmiany krajobrazu

Projekt planu nie przewiduje zmian w krajobrazie. Utrzymuje obowiązujące formy użytkowania w analizowanym obszarze, ich zasięgi terytorialne oraz parametry zabudowy. Nie wyznacza nowych terenów do zainwestowania. Zmiana obejmuje jedynie nowo wyznaczony teren KL obejmujący lądowisko dla helikopterów o łącznej powierzchni 180m².

Nowa zabudowa może być realizowana w sąsiedztwie istniejącej w granicach obszarów wyznaczonych w obowiązującej edycji planu. Wysokość zabudowy zgodnie z zapisami planu wysokością będzie dostosowana do istniejącej w sąsiedztwie. Maksymalna dopuszczona wysokość obiektów to – 12 m.

W celu zachowania równowagi między terenami zainwestowanymi i w użytkowaniu przyrodniczym w projekcie zmiany planu utrzymano obowiązujący dotychczas udział powierzchni biologicznie czynnych, maksymalną powierzchnię zabudowy, wskaźnik intensywności zabudowy.

Odpowiednie wielkości parametrów zawiera tabela.

Przeznaczenie podstawowe terenu	Max. % powierzchnia zabudowy	Min. % powierzchnia biologicznie czynnej	Intensywność zabudowy	Wysokość zabudowy m	Maksymalny gabaryt budynków m
MN	40	30	0,01 – 0,60	11	28
U	50	30	0,01-1,20	12	100
PU	50	20	0,01-1,20	12	70
R	30	50	0,01-0,40	11 - budynki mieszkalne, 12 budynki gospodarcze	24 - budynki mieszkalne, 30 budynki gospodarcze
RM	40	40	0,01-0,60	11	30
RU	40	20	0,01-1,20	12	40

9.7 Emisja hałasu

W zakresie ochrony przed hałasem w planie ustala się konieczność ograniczenia ewentualnej uciążliwości wynikającej z prowadzonej działalności do granic terenu, do którego użytkownik posiada tytuł prawny.

Przyjęte w planie założenia dotyczące lokalizacji lądowiska helikopterów w terenie rolnym w oddaleniu od terenów zabudowy mieszkaniowej, które to tereny należą do chronionych akustycznie powoduje, że wielkości dopuszczalne, poziomów hałasu w środowisku, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku ze zmianami w 2012r. nie zostaną przekroczone na granicy obszarów chronionych. Źródłem

uciążliwości akustycznych może być droga KDL.

9.8 Emisja pól magnetycznych

W projekcie planu ustalono zasilanie w energię elektryczną poprzez istniejący i projektowany układ sieci i urządzeń elektroenergetycznych: linie napowietrzne i kablowe wysokiego, średniego niskiego napięcia, stacje transformatorowe SN/NN. Dopuszczono korekty przebiegu istniejących sieci oraz lokalizację nowych sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury energetycznej w dostosowaniu do szczegółowych rozwiązań technicznych.

9.9 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W projekcie planu nie przewidziano realizacji obiektów i urządzeń stwarzających możliwość wystąpienia poważnej awarii. Wprowadzono zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Obiekty takie nie występują również w sąsiedztwie analizowanego terenu.

9.10 Środowisko biologiczne

Planowany jest zrównoważony rozwój obszaru.

Środowisko biologiczne chronią zapisy dotyczące całego obszaru określające:

- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu dróg publicznych, sieci infrastruktury technicznej, przedsięwzięć zlokalizowanych w terenie oznaczonym symbolem PU oraz terenu lądowiska dla śmigłowców oznaczonego symbolem KL;
- nakaz wykorzystania gruntów w terenach przeznaczonych do zainwestowania, z zachowaniem w sposobie zagospodarowania terenu, odpowiednich proporcji między zabudowaną, a niezabudowaną częścią działki (lub terenu inwestycji), określonych wskaźnikami zawartymi w uchwale,
- obowiązek zachowania nieprzekraczalnej linii zabudowy od terenów komunikacji,
- zasady ogrzewania, odprowadzenia ścieków sanitarnych i odprowadzania wód deszczowych oraz gospodarki odpadami,
- zakaz składowania wszelkiego rodzaju odpadów oraz lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarowaniem odpadami,
- zakaz prowadzenia działalności powodującej zanieczyszczenie wód podziemnych,
- zakaz realizacji nowej zabudowy w terenie zieleni nieurządzonej,
- nakaz ograniczania przekształcania koryt cieków wodnych do zabiegów mających na celu ochronę przeciwpowodziową,
- strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wokół ujęć wody (studni).

9.11 Dobra kultury

W celu ochrony obiektów zabytkowych zlokalizowanych w obrębie zmiany plany w uchwale ustalono następujące zasady postępowania:

- 1) dopuszcza się remonty lub przebudowę budynków zabytkowych przy uwzględnieniu następujących zasad:
 - a) zachowanie istniejących kształtów dachów (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadków dachów,
 - b) zachowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
 - c) stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej,
 - d) zachowanie istniejących elementów zabytkowego detalu dekoracyjnego,
 - e) zakaz lokalizacji instalacji fotowoltaicznej oraz na eksponowanych połaciach dachów;

- 2) dopuszcza się rozbudowę budynków, przy uwzględnieniu następujących zasad:
- a) możliwość zwiększenia powierzchni zabudowy budynku maksymalnie o 15%, w okresie obowiązywania planu,
 - b) dopuszcza się dostosowanie konstrukcji dachu budynku po rozbudowie z zachowaniem kształtu dachu (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadku dachu jak na budynku rozbudowywanym,
 - c) na części rozbudowywanej stosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
 - d) stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej budynku rozbudowywanego,
 - e) zakaz nadbudowy budynków,
 - f) przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej - nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryty, kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki oryginalnej oraz detal architektoniczny elewacji.

W celu ochrony występujących dóbr kultury w obszarze planu wyznaczono strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej B oraz określono zasady postępowania w jej granicach, tj.:

- 1) ochronę i pielęgnację zabytkowych układów zieleni i starodrzewu;
- 2) zachowanie zabytkowych placów, alei,
- 3) zakaz nadbudowy budynków,
- 4) nakaz zachowania istniejących kształtów dachów oraz spadków dachów – dotyczy obiektów zabytkowych,
- 5) zakaz realizacji elewacji z tworzyw sztucznych,
- 6) nakaz pokrycia dachów dachówką ceramiczną, dachówką cementową, blachą dachówkową, gontem drewnianym lub blachą gontopodobną,
- 7) przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej - nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryty kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki oryginalnej oraz detal architektoniczny elewacji.

PROGNOZA SKUTKÓW – WNIOSKI:

ELEMENT ŚRODOWISKA	PROGNOZA SKUTKÓW USTALEN PLANU
Rzeźba terenu	Wpływ nieznaczący wynikający z realizowania inwestycji na niewielkim obszarze, wyrównanie terenu.
Powierzchnie biologicznie czynne	Zostaną zachowane zgodnie z wprowadzonymi współczynnikami w terenach z możliwością zabudowy. Nie ograniczone nowymi inwestycjami.
Gleby	Wyłączone z użytkowania przyrodniczego na mocy wcześniejszej edycji planu. Brak inwestycji wpływających na jakość gleb.
Wody powierzchniowe i podziemne	Użytkowanie kanalizacji sanitarnej i deszczowej wpłynie na poprawę jakości wód. Pobór wód z indywidualnych ujęć (studnie).
Klimat	Utrzymanie warunków, poprawa jakości powietrza w wyniku ograniczenia niskiej emisji.
Roślinność	Utrzymanie zieleni urządzonej, nieurządzonej
Zwierzęta	Nie przewiduje się znaczącego wpływu, teren poza korytarzami migracyjnymi zwierząt, utrzymanie przestrzeni otwartych oraz zieleni w dolinie cieku.

Obszary przyrodnicze chronione	Poza obszarami objętymi projektem, nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych.
Krajobraz	Walory krajobrazu zostaną zachowane. Brak znaczących inwestycji ingerujących w krajobraz.
Dobra kultury	Chronione zapisami uchwały.

10. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych analizowanego projektu planu

10.1 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W „Opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Lipowa” przeprowadzono analizę zasobów przyrodniczych, zdiagnozowano stan i funkcjonowanie środowiska, na tej podstawie oceniono predyspozycje przyrodnicze oraz możliwości rozwoju gminy. Działania te były podstawą podziału terenu gminy na strefy funkcjonalno – przestrzenne. Wyodrębniono następujące strefy:

I - Strefa przyrodnicza (obszary wskazane do pełnienia funkcji ochronnych),

II - Strefa rolnicza (obszary wskazane do pełnienia funkcji rolniczych),

III - Strefa osadnicza (obszary wskazane do pełnienia funkcji użytkowych).

Obszar analizowanej zmiany planu obejmuje strefę rolniczą oraz skrawek części osadniczej.

Sposób zagospodarowania i użytkowania, wyznaczony dla analizowanego obszaru w projekcie zmiany planu jest zgodny z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

10.2 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa wyznaczono w obszarze Gminy Lipowa trzy strefy funkcjonalno-przestrzenne:

- strefę urbanizacji,
- strefę terenów rolnych i siedliskowych;
- strefę przyrodniczą.

W terenie objętym analizowaną zmianą planu wyznaczono następujące jednostki urbanistyczne o symbolach oznaczających:

R/U – tereny rozwoju zabudowy usługowej,

M1 – tereny zabudowy o przeważającej funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej,

MU - tereny zabudowy mieszkaniowej i usług,

R2 – teren upraw polowych

RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych,

R2/L – teren obsługi łądowiska.

R1/L – teren łądowiska,

ZR - tereny zieleni nieurządzonej.

Tereny objęte projektem zmiany planu zlokalizowane są w obrębie strefy urbanizacji i strefie terenów rolnych i siedliskowych.

Wprowadzona zmiana umożliwi realizację projektu planu zgodnie z warunkami określonymi w Studium.

10.3 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z przepisami prawa ochrony środowiska

Opracowując projekt zmiany planu uwzględniono przepisy prawne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury i inne zawarte w dokumentach:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022, poz. 916).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U.2021, poz.2233).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021, poz. 1326.).

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U. 2022, poz. 699).
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022, poz.1029).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019, poz. 1931),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112).
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247).

Zapisy projektu tekstu uchwały są zgodne z przepisami i potrzebami ochrony środowiska. Ustalenia projektu planu w zakresie infrastruktury technicznej, minimalizują negatywne oddziaływanie wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej, człowieka na tym terenie.

W ustaleniach projektu planu uwzględniono wymagania wynikające z potrzeb ochrony środowiska dotyczące głównie ochrony: wód powierzchniowych, podziemnych, gleb, powietrza atmosferycznego, krajobrazu.

10.4 Ocena skutków realizacji planu dla form ochrony przyrody oraz obszarów chronionych

Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające, ochronie (obszar Natura 2000 Beskid Śląski, PK Beskidu Śląskiego, rezerwat Kuźnie, pomniki przyrody) położone są poza terenem objętym projektem zmiany planu.

Zapisy projektu tekstu planu są zgodne z przepisami i potrzebami ochrony środowiska. Ustalenia projektu planu w zakresie infrastruktury technicznej, minimalizują negatywne oddziaływanie zamieszkiwania i prowadzenia działalności gospodarczej, człowieka w analizowanym terenie.

Ustalenia projektu zmiany planu nie powodują zmiany ogólnej oceny wpływu ustaleń obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego dla gminy.

Realizacja ustaleń projektu planu pozostanie bez wpływu na przyrodnicze i obszary chronione (zlokalizowane są poza terenami objętymi projektem zmiany) ze względu na małą powierzchnię objętą zmianą, wprowadzoną funkcję, której skutki nie będą odczuwalne poza granicami terenu objętego zmianą.

10.5 Ocena zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi

Przestrzeganie przepisów ustanowionych w projekcie planu powoduje eliminację zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

W szczególności dotyczy to zapisów określających:

- proporcje pomiędzy terenami przeznaczonymi do zabudowy i terenami przyrodniczymi,
- zasady odprowadzania ścieków (komunalnych i opadowych) i usuwania odpadów,
- zasady ogrzewania budynków,
- sposoby realizacji miejsc parkingowych,
- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu dróg publicznych, sieci infrastruktury technicznej, przedsięwzięć zlokalizowanych w terenie oznaczonym symbolem PU oraz terenu lądowiska dla śmigłowców oznaczonego symbolem KL;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- lokalizację zabudowy z zachowaniem wyznaczonych na rysunku planu nieprzekraczalnych linii zabudowy w stosunku do dróg oraz minimalną odległość budynków od osi jezdni dojazdów niewydzielonych wynoszącą 6,5 m.
- konieczność zapewnienia dróg pożarowych oraz zaopatrzenia w wodę w dostosowaniu do wymagań określonych w przepisach odrębnych,

- ochronę zasobów wodnych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zasady obowiązujące w obrębie terenu oznaczonego symbolem 1KL oraz w rejonie podejścia do lądowania tj.:
 - zakaz sadzenia drzew i krzewów mogących stanowić przeszkody lotnicze na nieruchomościach;
 - zakaz budowy i rozbudowy obiektów budowlanych, które mogą stanowić źródło żerowania ptaków i hodowania ptaków, mogących stanowić zagrożenie dla ruchu lotniczego;
 - zakaz lokalizacji obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza, w tym napowietrznych linii elektroenergetycznych, masztów, anten o wysokości większej niż 12 m.
 - zakaz zabudowy w terenie KL za wyjątkiem obiektów związane z obsługą techniczną lądowiska i urządzeń związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa lotów,
- zakaz realizacji nowej zabudowy w terenach ZR (za wyjątkiem inwestycji wymienionej w przeznaczeniu dopuszczalnym),
- nakaz ograniczania przekształcania koryt cieków wodnych do zabiegów mających na celu ochronę przeciwpowodziową,
- strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wokół ujęć wody (studni).

11. Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie rozwiązań, które wynikają z projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie planu powodują ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Są to:

- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych;
- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu dróg publicznych, sieci infrastruktury technicznej, przedsięwzięć zlokalizowanych w terenie oznaczonym symbolem PU oraz terenu lądowiska dla śmigłowców oznaczonego symbolem KL;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej i obowiązek korzystania z niej wpływająca bezpośrednio na jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- oparcie gospodarki odpadami na zasadach obowiązujących na terenie gminy,
- zakaz składowania odpadów oraz lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarowaniem odpadami,
- zakaz prowadzenia działalności powodującej zanieczyszczenie wód podziemnych;
- eliminacja uciążliwości lokalnych źródeł zanieczyszczenia powietrza poprzez realizację zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł z uwzględnieniem warunków określonych w uchwale,
- określenie powierzchni biologicznie czynnej oraz parametrów budynków w terenie zabudowy.

Ustalenia projektu planu nie przewidują rozwiązań, które w pełni eliminowałyby negatywne oddziaływanie na środowisko, ale w znaczący sposób je ograniczają.

Ustalenia projektu planu umożliwiają realizację celów środowiskowych, którymi są: poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych dzięki rozbudowie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, utrzymanie

i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów, ograniczenie niskiej emisji, ograniczenie hałasu komunikacyjnego, ochrona przyrody i utrzymanie różnorodności biologicznej oraz prowadzenie edukacji ekologicznej.

12. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Objęty, analizą plan zagospodarowania przestrzennego nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska i ochrony dóbr kultury. Zapisy planu ograniczają rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska. Zastosowane rozwiązania są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi.

14. Wnioski końcowe

1. Podsumowując można stwierdzić, że plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa obejmuje podstawowe ustalenia w zakresie określającym:
 - funkcje obszaru,
 - parametry rozwoju struktury przestrzennej,
 - zasady ochrony środowiska,
 - zamierzenia o charakterze proekologicznym.

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipowa:

- uwzględnienia priorytety rozwoju gospodarczego i społecznego,
- zapewnia warunki do utrzymania i poprawy standardów środowiskowych warunków życia z uwzględnieniem priorytetów społecznych,
- chroni tereny koncentracji zabudowy przed inwestycjami mogącymi pogorszyć stan środowiska,
- pozostanie bez wpływu na chronione obszary przyrodnicze oraz obiekty zabytkowe zlokalizowane na terenie gminy.

15. Streszczenie

Potrzeba sporządzenia opracowania określanego prognozą oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisów ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.”

Prognoza ma na celu wykazanie, czy przyjęte w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania uwzględniają przedsięwzięcia niezbędne dla zapobiegania powstawania zagrożeń środowiska oraz w jakim stopniu realizacja ustaleń planu może oddziaływać na środowisko.

Projektem planu zagospodarowania przestrzennego objęto obszar w gminie Lipowa w granicach określonych w załącznikach graficznych do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. W jego skład wchodzi dwa fragmenty terenu położone w sołectwie Lipowa w sąsiedztwie ulicy Dworskiej, o łącznej powierzchni 21,3 ha.

Przedmiotem ustaleń jest wyznaczenie terenu KL – terenu łądowiska dla śmigłowców oraz wyznaczenie terenu PU – produkcji i usług mające na celu rozszerzenie dopuszczalnego zakresu usług w obiektach o dotychczasowym przeznaczeniu – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych. W projekcie planu określono zasady i warunki realizacji zmiany. Prognoza ma na celu określenie wpływu planowanych inwestycji na środowisko w związku z rozszerzeniem zakresu dopuszczonego przeznaczenia podstawowego terenu.

W celu zmniejszenia i kompensacji oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie zmiany planu wprowadzono następujące rozwiązania wprowadzające: zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych; zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu dróg publicznych, sieci infrastruktury technicznej, przedsięwzięć zlokalizowanych w terenie oznaczonym symbolem PU oraz terenu łądowiska dla śmigłowców oznaczonego symbolem KL; zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

rozbudowę sieci kanalizacyjnej i obowiązek korzystania z niej wpływające bezpośrednio na jakość wód powierzchniowych i podziemnych, oparcie gospodarki odpadami na zasadach obowiązujących na terenie gminy, zakaz składowania odpadów oraz lokalizacji obiektów i urządzeń związanych z gospodarowaniem odpadami, zakaz prowadzenia działalności powodującej zanieczyszczenie wód podziemnych; eliminacja uciążliwości lokalnych źródeł zanieczyszczenia powietrza poprzez realizację zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł z uwzględnieniem warunków określonych w uchwale, określenie powierzchni biologicznie czynnej oraz parametrów budynków w terenie zabudowy, wybrano lokalizację lądowiska w oddaleniu od terenów mieszkaniowych, poza granicami terenów występowania gleb klasy III.

Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska, spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu, mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach.